

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní věci žalobce: **E. V.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje, Odbor správní**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu ze dne 18. 7. 2011, č.j. JMK 73989/2011, sp.zn. S-JMK 73989/2011 OSP,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci:

Žalobce po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství ze dne 29. 6. 2006 nepožádal ve lhůtě stanovené v ust. § 14 odst. 1 písm. c) bod 3. zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o občanských průkazech“) o vydání nového občanského průkazu v souvislosti se změnou rodinného stavu a tímto svým jednáním dne 13. 2. 2011 naplnil skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech. Za tento přestupek byla žalobci rozhodnutím Magistrátu města Brna, Odbor správních činností ze dne 3. 5. 2011, sp.zn. OSC/OP/PŘ/30/11-19867, č.j. MMB/0160158/2011 uložena pokuta podle ust. § 16a odst. 3 zákona o občanských průkazech ve výši 2.000,- Kč a dále podle ust. § 79 odst. 1

zákona o přestupcích a ust. § 1 odst. 1 vyhlášky č. 231/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů povinnost uhradit náklady řízení v částce 1.000,- Kč. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání.

Rozhodnutím Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odbor správní ze dne 18. 7. 2011, č.j. JMK 73989/2011, sp. zn. S-JMK 73989/2011 OSP bylo rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 3. 5. 2011, sp.zn. OSC/OP/PŘ/30/11-19867, č.j. MMB/0160158/2011 podle ust. § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve výroku o sankci změněno tak, že se slova „pokutu ve výši 2.000,- Kč, slovy dva tisíce korun českých“ nahrazují slovy: „pokutu ve výši 1.700,- Kč, slovy: jeden tisíc sedm set korun českých“. Ve zbytku bylo rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 3. 5. 2011, sp.zn. OSC/OP/PŘ/30/11-19867, č.j. MMB/0160158/2011 podle ust. § 90 odst. 5 potvrzeno.

II.

Shrnutí žalobních bodů:

V žalobě doručené Krajskému soudu v Brně dne 29. 9. 2011 žalobce nesouhlasí s tvrzením žalovaného, že přestupek, kterého se dopustil, je přestupkem trvajícím. Dle názoru žalobce je spáchání přestupku vázáno na patnáctidenní lhůtu po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství, přičemž Magistrátu města Brna ani žalovanému nepřísluší nazývat protiprávním stavem právní stav vzniklý po uplynutí této lhůty a za jeho udržování udělovat sankci. Žalobce s odkazem na zásadu, co není zákonem zakázáno, je povoleno, považuje za nepřípustné odvozovat protiprávní stav, včetně sankce, výkladem. Dále žalobce uvádí, že ačkoli žalovaný ve svém rozhodnutí odkazuje na názor Nejvyššího správního soudu, nenašel žádné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ani Ústavního soudu v totožné věci, kdy občan nepožádal ve lhůtě stanovené v ust. § 14 odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech o vydání nového občanského průkazu v souvislosti se změnou rodinného stavu rozvodem a kdy správní orgán tvrdil, že se jedná o trvalý přestupek. Žalobce stále zastává názor, že jím spáchaný přestupek je již promlčený. Dále v žalobě napadá postup správního orgánu prvního stupně, který ho před podáním žádosti o nový občanský průkaz neupozornil na skutečnost, že si podáním této žádosti může přivodit postih za předmětný přestupek a považuje jej za protiprávní a protiústavní. Je toho názoru, že pokud by si o nový občanský průkaz nepožádal, pokutován by nebyl.

Z uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud rozhodl tak, že se napadené rozhodnutí žalovaného ruší.

III.

Právní stanovisko žalovaného a replika žalobce:

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 7. 11. 2011 konstatuje, že s ohledem na skutečnost, že žalobní námitky jsou v podstatě totožné s odvolacími námitkami, plně odkázal na odůvodnění svého rozhodnutí a trvá na závěrech v něm učiněných. K žalobní námitce týkající se judikatury Nejvyššího správního soudu žalovaný uvádí, že dle jeho názoru jsou závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku o kasační stížnosti č.j. 9 As 64/2007-98

aplikovatelné na všechny případy uvedené pod ust. § 14 odst. 1 písm. c), tedy i na případ uvedený pod bodem 3 tohoto ustanovení zákona. Jednání, které mělo charakter opomenutí (nepožádání o vydání nového občanského průkazu ve lhůtě stanovené zákonem) vyvolalo protiprávní stav, který byl udržován až do doby, kdy si žalobce požádal o vydání nového občanského průkazu.

Vzhledem k výše uvedenému žalovaný navrhuje, aby soud podanou žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Žalobce v návaznosti na doručené vyjádření žalovaného podal dne 30. 11. 2011 repliku, v níž konstatuje, že vyjádření žalovaného je ryze účelové, přičemž z velké části je pouze přepisem pasáží uvedených v rozhodnutích a žalobě. Žalobce postrádá vyjádření žalovaného k tvrzení žalobce, že nebylo ze strany správního orgánu předem upozorněn na skutečnost, že v důsledku podání žádosti o nový občanský průkaz si může přivodit postih. Žalobce dále poukazuje na skutečnost, že ve vyjádření žalovaného ani v rozhodnutí nenalezl vyjádření k materiální podstatě údajného přestupku, tj. jakou škodu měl žalobce způsobit a komu, a jaký společenský zájem ohrozil. Žalovaný nedokládá důkazy pro své tvrzení, že se žalobce prokazoval občanským průkazem s nepravdivým údajem o svém rodinném stavu. Žalobce uvádí, že správní orgány při svém tvrzení o trvajícím přestupku vycházely nikoliv ze zákona, nýbrž pouze z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v jiné věci.

IV.

Shrnutí relevantních skutečností zjištěných ze správního spisu:

Soud konstatuje, že ve správním spisu se nachází žádost žalobce o vydání občanského průkazu ze dne 14. 2. 2005, žádost žalobce o vydání občanského průkazu ze dne 14. 2. 2011, příkaz Magistrátu města Brna, č.j. OSC/OP/PŘ/30/11-19867 ze dne 15. 2. 2011, e-mailová korespondence žalobce s referentkou správních činností Odboru správních činností Magistrátu města Brna L. L., odpor proti příkazu č.j. OSC/OP/PŘ/30/11-19867 ze dne 15. 2. 2011, předvolání obviněného k ústnímu jednání konaného dne 19. 4. 2011, protokol o ústním jednání ze dne 19. 4. 2011, kterého se zúčastnil žalobce se svým právním zástupcem, rozhodnutí Magistrátu města Brna, Odbor správních činností ze dne 3. 5. 2011, sp.zn. OSC/OP/PŘ/30/11-19867, č.j. MMB/0160158/2011, odvolání žalobce ze dne 18. 5. 2011 a rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odbor správní ze dne 18. 7. 2011, č.j. JMK 73989/2011, sp. zn. S-JMK 73989/2011 OSP.

V.

Při posouzení věci soud vycházel z následující skutečnosti, úvah a právních závěrů:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba je přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 71 odst. 1 a § 75 odst. 1 s.r.s.).

Žaloba není důvodná.

Soud uvádí, že mezi stranami není sporu o tom, že žalobce se dopustil protiprávního jednání tím, že dle ust. § 14 odst. 1 písm. c) bod 3 zákona o občanských průkazech nepožádal o vydání nového občanského průkazu do 15 pracovních dnů po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství a tím došlo k naplnění skutkové podstaty přestupku dle ust. § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech. Je však rozporné, zda jde o přestupek jednorázový či trvající, přičemž toto rozlišení má vliv na případné uplynutí prekluzivní lhůty pro projednání přestupku dle ust. § 20 odst. 1 zákona o přestupcích.

Dle soudu za přestupek je možné ve smyslu ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“) považovat zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v tomto nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, sp.zn. 8 As 29/2007, věcný rozdíl mezi trestnými činy a správními delikty, mezi něž přestupky bezpochyby patří, bývá často velmi mlhavý, a i z tohoto důvodu platí pro trestnost správních deliktů obdobné principy a pravidla jako pro trestnost trestných činů.

Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2009, č.j. 5 Afs 87/2008-139 *„trestní právo rozlišuje od jednorázových trestných činů z hlediska časového úseku, v němž byly spáchány, trestné činy pokračující, trvající a hromadné (kolektivní). Je pro ně společné, že trestná činnost trvá po delší dobu a skládá se buď z řady dílčích útoků či spočívá v udržování protiprávního stavu. Trvající trestný čin bývá charakterizován jako čin, kterým pachatel vyvolá protiprávní stav, jenž posléze udržuje, anebo jímž udržuje protiprávní stav, aniž zákon vyžaduje, aby jej také vyvolal. Trvající trestné činy se posuzují jako jediné jednání, které trvá tak dlouho, dokud pachatel udržuje protiprávní stav. Jde tedy o jediný skutek a jediný trestný čin, který je ukončen teprve okamžikem odstranění protiprávního stavu.“*

Za trvající přestupek je tak potom dle soudu možné považovat takový delikt, jímž pachatel vyvolá protiprávní stav, který posléze udržuje, popřípadě, jímž udržuje protiprávní stav, aniž jej vyvolal. Jednání, jímž pachatel udržuje protiprávní stav, závadný z hlediska správního práva, tvoří jeden skutek a jeden správní delikt až do okamžiku ukončení závadného jednání, tedy až do okamžiku odstranění protiprávního stavu.

V této souvislosti je třeba upozornit na žalovaným zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č.j. 9 As 64/2007-98, který aplikoval výše zmíněné principy právě na skutkovou podstatu přestupku dle ust. § 16a odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech, dle kterého se přestupku dopustí fyzická osoba tím, že nepožádá o vydání občanského průkazu v případech uvedených v ust. § 14 odst. 1 písm. c) zákona. Dle Nejvyššího správního soudu *„se jedná se o jasnou a v zásadě exaktně doložitelnou skutkovou podstatu, přičemž uvedené jednání (tj. nepožádání o vydání nového občanského průkazu poté, co uplynula zákonem stanovená patnáctidenní lhůta), za které byl stěžovatel sankcionován, je třeba považovat za tzv. trvající přestupek.“* Pokud žalobce tvrdí, že správní orgány své závěry o trvajícím přestupku dovodily pouze z rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v jiné věci, je

třeba konstatovat, že v případě projednávaném Nejvyšším správním soudem se jednalo o stejnou skutkovou podstatu, byť o jiný případ porušení ust. § 14 odst. 1 písm. c) zákona o občanských průkazech. Lze se tak plně ztotožnit s žalovaným, že je možné aplikovat závěry ze zmíněného rozsudku rovněž na přestupek spočívající v nepožádání o vydání nového občanského průkazu po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství.

Lze tedy shrnout, že správní orgány postupovaly v souladu s právní teorií a ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu, když dospěly k závěru, že v daném případě se jedná o trvalý přestupek. Žalobce svým jednáním, jehož se dopustil, tj. nepožádání o vydání nového občanského průkazu v zákonné patnáctidenní lhůtě, majícím charakter opomenutí, vyvolal protiprávní stav, který posléze udržoval, a to až do doby, kdy si požádal o vydání nového občanského průkazu. Teprve podáním žádosti o vydání nového občanského průkazu dne 14. 2. 2011 žalobce odstranil protiprávní stav, který do té doby udržoval.

Pokud ust. § 20 zákona o přestupcích stanoví, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok, je třeba za okamžik spáchání přestupku, od něhož počíná tato roční prekluzivní lhůta plynout, považovat právě den, kdy žalobce požádal o nový občanský průkaz.

Namítá-li tedy žalobce, že přestupek je již promlčen, nelze s ním souhlasit. Jak je zřejmé z výše uvedeného, pro tzv. trvalý delikt je charakteristické, že nesplněním povinnosti byl vyvolán protiprávní stav, který zpravidla po určitou dobu trvá. K ukončení deliktu dojde až po odstranění protiprávního stavu, tedy splněním uložené povinnosti.

K námitce žalobce, že správní orgán prvního stupně před podáním žádosti o nový občanský průkaz žalobce neupozornil na skutečnost, že si podáním této žádosti může přivodit postih za předmětný přestupek, soud uvádí, že je povinností každé fyzické osoby dodržovat právní předpisy České republiky. Žalobce tak prokazatelně nečinil, když nepostupoval v souladu s ust. § 14 odst. 1 písm. c) bod 3 zákona o občanských průkazech a nepožádal o vydání nového občanského průkazu do 15 pracovních dnů po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o rozvodu manželství. Správní orgán neměl povinnost upozorňovat žalobce na hrozící postih v případě opožděného podání žádosti o vydání nového občanského průkazu, byl naopak povinen v okamžiku, kdy se dozvěděl o jednání naplňujícím znaky přestupku, zahájit řízení o přestupku z moci úřední ve smyslu ust. § 67 odst. 1 zákona o přestupcích. Námitku žalobce tedy soud neshledal důvodnou.

Co se týká žalobních námitek, že se žalovaný ani v samotném rozhodnutí ani ve vyjádření k žalobě nevyjádřil k materiální podstatě údajného přestupku a že žalovaný nedoložil důkazy pro své tvrzení, že se žalobce prokazoval občanským průkazem s nepravdivým údajem o svém rodinném stavu, soud konstatuje, že řízení před správními soudy není řízením nalézacím, ale řízením přezkumným, které je plně ovládáno zásadou dispoziční a koncentrační. Je tedy plně v dispozici žalobce, aby v případě, kdy se domáhá ochrany svých práv žalobou u soudu, v této žalobě jasně vymezil, které výroky správního rozhodnutí napadá, a v žalobních bodech pak specifikoval, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné a nicotné (§ 71 odst. 1 s.ř.s.). Rozsah napadení rozhodnutí a žalobní body je přitom nutné vymezit ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s.ř.s.), přičemž takto vymezenými žalobními body je pak soud vázán a v jejich mezích přezkumává napadené výroky rozhodnutí (§ 75 odst. 2 s.ř.s.). Lze tedy shrnout, že nezákonnost rozhodnutí soud zkoumá jen v mezích žalobních bodů a výše uvedené námitky (žalobní body) bylo třeba uplatnit ve stanovené dvouměsíční lhůtě pro

podání žaloby podle ust. § 72 odst. 1, což se v daném případě nestalo. Rozhodnutí žalovaného bylo žalobci doručeno 25.7.2011, lhůta pro podání žaloby tedy uplynula 25.9.2011, resp. 26.9.2011, jelikož konec lhůty připadl na neděli. Replika žalobce, ve které žalobce rozšířil žalobu o výše uvedené žalobní námitky, byla však doručena soudu až 30.11.2011, tedy o více než dva měsíce později. K těmto námitkám tedy soud z tohoto důvodu nepřihlédl.

Krajský soud na základě shora provedeného posouzení žalobních námitek dospěl k závěru, že nejsou důvodné, a proto žalobu podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalovanému v souvislosti s tímto řízením žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno, ve dvojím vyhotovení. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 12. listopadu 2012

JUDr. Eva Lukotková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová